

Krejčová, Elena

Rostliny

In: Krejčová, Elena. *Česko-bulharský a bulharsko-český tematický slovník : s úkoly na procvičování slovní zásoby : lexikální minimum ke státní závěrečné zkoušce*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 114-119

ISBN 978-80-210-6742-4; ISBN 978-80-210-6745-5 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130473>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

18. Rostliny Растения

18.1. Obecné pojmy Общи понятия

bylina ж. тревисто растение, трева: ~у билки; **sbírat léčivé** ~у събирам лековити, лечебни билки

dřevina ж. дървесно растение

flóra ж. флора, растителност: **horská** ~ планинска флора

jehličnatý прил. иголистен: ~strom иголистно дърво

keř м. храст: **bezový** ~бъзов храст

keřovitý прил. храстовиден, приликащ на храст

klíček м. кълн: ~у **brambor** картофени кълнове

kmen м. ствол, дънър

kořen м. корен: ~petržele корен на магданоз, от магданоз

kroví cp. храсталак, гъсталак, шубрак

krovina ж. храст, шубрак: ~у храсталак, гъсталак, шубраци

krovitý прил. храстовиден, приликащ на храст

kvést, kvetu цъфтя: **tulipány, ovocné stromy už kvetou** лалетата, овощните дръвчета вече цъфтят

květ м. 1. цвет: **vonné** ~у růží благоуханни цветовé на розите; **čaj z lipového** ~у чай от липов цвет; липов чай 2. цвете: **kytice z polních** ~у кйтка/ букет (от) полски цвет

květina ж. цвете: **pěstovat** ~у отглеждам цветя; **pokojová** ~стайно цвете; **skleníkové** ~у оранжерийни цветя; **zahradní** ~у градински цветя; **umělé** ~у изкуствени цветя

kytice ж. букет; кйтка: **svatební** ~булчински букет

kytka ж. 1. букет, кйтка 2. цвете: **trhat** ~у na zahradě берá цветя в градина

les м. гора, лес: **listnatý** ~широколистна гора; **jehličnatý** ~иголистна гора

lesnatý прил. горист, залесен, леснат: ~á **krajina** гориста местность

lesní прил. горски: ~ **hospodářství** горско стопанство; ~ **plodiny** (диви) горски плодове; ~ **půda** (неплодородна) горска почва

listnatý прил. широколистен: ~ **strom** широколистно дърво

louka ж. ливада

luční прил. ливаден; който се отнася до ливада: ~ **kvítí** полски цветя; ~ **hospodářství** разработване на ливади

luštěnina ж. обикн. мн. **luštěniny** шушулкови, бобови растения

mýtina ж. сечище, поляна: **malá** ~ **uprostřed lesa** малка поляна сред гора

obilnina ж. зърнена, житна култура

ovoce *cp.* плодовé: **česat** ~ берá плодовé; **zralé, nezralé, čerstvé, kandované** ~ зрёли, зелени, пресни, кандинани (захаросани) плодовé; **jadernaté** ~ плодовé със семки; **peckovité** ~ костилкови плодовé; **bobulovité** ~ кръглозърнести плодовé; **skořápkové** ~ черупчести плодовé

paseka ж. сечище; част от гора, поляна, където са изсечени дървета: **slunná** ~ слънчева поляна

pěstovat, -ují отглеждам, развъждам: ~ **zeleninu** отглеждам зеленчуци

plevel м. плевел

plod м. плод: **ovocné** ~у овощия, плодовé; **lesní** ~у диви плодовé

plodina ж., обикн. мн. **plodiny** култури, плодовé: **hospodářské** ~у стопански култури; **zemědělské** ~у земеделски култури; **sběr lesních ~n** събиране на диви, горски плодовé; **krmné** ~у фуражни култури

porost м. растителност

prales м. девствена гора: **tropický** ~ тропическа девствена гора, джунгла

pryskyřice ж. смола

rašelina ж. торф

rašeliniště *cp.* торфище

rostlina ж. растение: **cibulové** ~у луковични растения; **exotické** ~у екзотични растения; **léčivé** ~у лечебни, лекарствени растения; **okrasné** ~у декоративни растения; **olejnaté** ~у маслодайни култури

rostlinný прил. растителен: ~ **druh** растителен вид; ~ **produkt** растителен продукт

rostlinstvo *cp.* растителност

sad м. овощна градина: **třešňový** ~ черешова градина

sázet, -ím несв. садя, разсаждам, засаждам

semeno *ср.* сéме: ~ **vzklíčilo**, **vzešlo** сéмето покълна, поникна; **pěstovat květiny ze ~e** отглéждам цветя от семена, от сéме; **olejnata** ~a маслодáйни семена

stéblo *ср.* стъбло, стрък: **obilné** ~ житно стъбло; ~ **slámy** слáмка

stonek *м.* стъбло, стъбълце

strom *м.* дърво: **listnaté, jehličnaté** ~у широколистни, иглолистни дървета; **ovocné** ~у овоцни дървета, овошки; **okrasné** ~у декоративни дървета; **koruna** ~u корона на дърво

šíška *ж.* шишарка

tajga *ж.* тайга

tráva *ж.* трева: **sekat, sušit ~u** кося, сúша тревá

trávnatý *прил.* тревист, трéвен, затревéн

trávník *м.* трéвна плош, морáва, ливáда, трéвна поляна

trvalka *ж.* многогоди́шно растéние

vegetace *ж.* 1. флóра; растítelnost, вегетáция: **tropická, alpská, lesní** ~ тропи́ческа, алпийска, горска растítelnost, фlóra 2. вегетáция, растéж, вегетациóнен период: **v době** ~ в периода на растéж, на вегетáция; през вегетациóнния период; **sněženka má krátkou ~i** кокичето има кратка вегетáция, кратък вегетациóнен период

vegetační *прил.* вегетациóнен, растítелен: ~ **období** вегетациóнен период; ~ **pásma** растítелен пояс

větev *ж.* клон: **suchá** ~ сúх клон

výhonek *м.* издънка, филиз: ~ **stromku** издънка, филиз на дръвче

zahrada *ж.* градíна: **květinová** ~ цветна градíна; **zelinářská** ~ зеленчúкова градíна; **ovocná** ~ овоцна градíна; **botanická** ~ ботаническа градíна

zahradní *прил.* градínski, парков: ~ **rostliny** градínsки растéния; ~ **architektura** градínska, паркова архитектúра

zakořenit (se), -ím (se) *св.* вкореня се; пусна корен; хвáна се: **sazenice (se) dobré ~ily** растéнията добré се вкорениха

zalesněný *прил.* залесéн, гори́ст: ~é **oblasti** залесéни, гори́сти области

zalesnit, -ím *св.* залесе́я; засади́ с гора́

zatravnit, -ím *св.* затреве́я, засе́я с тревá: ~ **park** затреве́я, засе́я с тревá парк

zeleň *ж.* зеленина: ~ **listová** хлорофил

zelenina *ж.* зеленчúк: **čerstvá** ~ пресен зеленчúк; **nakládaná** ~ туршия, консервираны зеленчúци; **kořenová** ~ кореноплóдни зеленчúци; **raná** ~ рáнни зеленчúци; **pěstovat** ~у отглéждам зеленчúци; **obchod se** ~ou магазин за зеленчúци

18.2. Stromy Дървета

18.2.1. Jehličnaté stromy Иглолистни дървета

borovice (*Pinus*) *ж.* бор

jedle (*Pinus Abies*) *ж.* ела: **stříbrná** ~ сре́бърна ела

modrín (*Larix*) *м.* лиственица

smrk (*Picea*) *м.* смърч

sosna (*Pinus silvestris*) *ж.* бял бор

18.2.1. Listnaté stromy Широколистни дървета

akát (*Robinia*) *м.* ака́ция; ~ **bílý** (*Robinia pseudoacacia*) бяла ака́ция

bříza (*Betula*) *ж.* бреза

buk (*Fagus*) *м.* бук

dub (*Quercus*) *м.* дъб

habr (*Carpinus*) *м.* гáбър

kaštan (*Aesculus*) *м.* кéстен: ~ **jedlý** кéстен (ядли́в)

lípa (*Tilia*) *ж.* липа

topol (*Populus*) *м.* топо́ла

vrba (*Salix*) *ж.* върба

18.2.2. Ovocné stromy Овощни дървета, овошки

broskvoň (*Prunus persica*) *ж.* прáskova

hrušeň (*Pirus*) *ж.* кру́ша; кру́шово дърво: **planá** ~ дива кру́ша

jabloň (*Malus*) *ж.* ябълково дърво, ябълка: **planá** ~ дива ябълка

meruňka (*Prunus armeniaca*) *ж.* кайсия

švestka (*Prunus domestica*) *ж.* слива

třešeň (*Cerasus*) *ж.* черéша, черéшово дърво

18.3. Keře Хráсти

bez (*Sambucus*) *м.* бъз: ~ **černý** чéрен бъз

borůvčí *cp.* боровинков храсталák

maliní *cp.* малинák, малинáж; малинови хrásti

ostružiní *cp.* къпинák

šeřík (*Syringa*) *м.* бот. люляк

18.4. Květiny Цветя

hyacint (*Hyacinthus L.*) *м.* зюмбю́л

karafiát (*Dianthus*) *м.* карамфил

konvalinka (*Convallaria*) *ж.* мόмина сълза

kopretina (*Chrysanthemum leucanthemum*) *ж.* маргаритка

kosatec (*Iris*) *м.* перуника

lilie (*Lilium*) *ж.* ли́лия, крем: **vodní** ~ вóдна ли́лия, вóдна рóза

maceška (*Viola*) *ж.* теменúга, теменúжка

měsíček (*Calendula officinalis*) *м.* невéн

muškát (*Pelargonium*) *м.* мушка́то

narcis (*Narcissus*) *м.* нарцис

orchidea (*Catleya, Cypripedium, Vanda*) *ж.* орхидéя

pampeliška (*Taraxacum*) *ж.* глухárче, ráдика

pelargónie (Pelargonium) *ж.* пеларгónия, мушкáто

pivoňka (Paeonia) *ж.* божúр

růže (Rosa) *ж.* рóза: ~ šípková шíпка

sněženka (Galanthus) *ж.* коки́че

tulipán (Tulipa) *м.* лалé

18.5. Léčivé rostliny Лечéбни растéния

bazalka *ж.* босíлек (Ocimum basilicum)

heřmánek (Matricaria) *м.* лáйка, лáйкучка

hloh (Crataegus) *м.* глог

jitrocel (Plantago) *м.* живовляк

levandule (Lavandula angustifolia Mill.) *ж.* лавандúла

máta (Mentha) *ж.* мéнта

mateřidouška (Thymus serphyllum L.) *ж.* ма́щерка

meduňka (Melissa officinalis) *ж.* маточина

řebříček (Achillea mille folium) *м.* бýл равнéц

sedmikráska (Bellis) *ж.* парíчка (градинска и полска)

šalvěj (Salvia) *ж.* градíнски чáй, сáльвия